Eskilstuna kommun

Rapport: Kommunens ställningstagande baserat på second opinion från WSP

1. Inledning
Denna rapport redovisar Eskilstuna kommuns bedömning och slutliga ställningstagande med anledning av den oberoende second opinion som WSP har tagit fram över Rambolls ursprungliga utredning. Slutsatserna och de rättsliga resonemangen i second opinion, särskilt de som framförts av David Aronsson, enhetschef miljöskyddsenheten vid samhällsbyggnadsförvaltningen, Eskilstuna kommun, utgör grunden för kommunens beslut.

2. Bakgrund och sammanhang
Ramboll anlitades ursprungligen av Eskilstuna Energi och Miljö (EEM) för att genomföra en utredning inom ramen för arbetet med tekniska förutsättningarna och riktlinjerna kopplat till inrättande av vattenskyddsområde vid Näshultasjön. Efter att rapporten publicerades väckte flera sakägare invändningar rörande metodval, avgränsningar och slutsatser. För att säkerställa transparens, rättssäkerhet och teknisk kvalitet beslutade kommunen att inhämta en second opinion från en extern part.

3. Second opinion från WSP
Second opinion beställdes i syfte att pröva:
- Om Rambolls rapport uppfyller gällande rättsliga och metodmässiga krav
- Hållbarheten i slutsatserna rörande ersättningsrätt
- Eventuella brister, risker eller tolkningsutrymmen som påverkar kommunens rättsliga ställning

WSP:s second opinion bygger på:
- Det tekniska underlaget i Rambolls ursprungliga rapport
- Eskilstuna kommuns gällande riktlinjer i ärendet

Second opinion fokuserar således på att bedöma hur Rambolls analys förhåller sig till rättspraxis, miljöbalkens bestämmelser och kommunens tolkningar, snarare än att ta fram nya mätdata eller egna tekniska beräkningar.

4. Bedömning och slutsats
David Aronsson konstaterar:

Mitt fortsatta intryck sedan tidigare redovisning är att jag ser det som två olika synsätt som krockar. WSP har utgått från nuvarande markanvändning och befintlig ÖP m.m. Jag ser det som ett för kortsiktigt perspektiv och alldeles för stor tilltro till ÖP och andra dokuments långsiktiga kontinuitet. Ramboll har som jag ser det haft ett mer teoretiskt och därmed långsiktigt synsätt utifrån de geografiska/hydrologiska förutsättningarna på platsen.

Ur min erfarenhet är ett stort område med relativt milda föreskrifter bättre än ett litet område. Att vara i ett skyddsområde påverkar förstås andra processer mer än bara närheten till det. EEM skulle få mycket svårare att i en tillståndsprövning i MPD/MMD hävda att en större djurgård, industri, täkt, gruva, vad-man-kan-tänka-sig skulle hota vattenförekomsten ifall den ligger utanför skyddsområdet. Vi har inte velat dubbelreglera för sådant som är tillståndspliktigt men jag menar att själva området har en tyngd som i princip är viktigare än föreskrifter.

Som jag ser det behöver skyddsområdet omfatta de flesta teoretiskt möjliga risker medan de inte är lika relevanta att reglera i föreskrifter. Ramboll verkar också ha lite mer en sorts av parasit/amöba-perspektiv på vattenkvalitet mer än vad WSP har. Biologiska hot som sprids mot strömningsriktningen är då mer relevant.

PFAS är för övrigt ett strålande exempel på kemikalier i bekämpningsmedel som man trodde var rimligt OK men som man nu inte vill ha spridning av till dricksvatten. Om man inte styr bort nu okänd kemisk påverkan på vattentäkten genom ett reglerat tillrinningsområde blir det större risk för negativa överraskningar senare.

Att vattenkvalitén ut från verket inte har särskilt hög sannolikhet för att påverkas av allt som finns inom Rambolls förslag på område känns som mindre relevant. Fokus borde vara på påverkan på råvattenkvalitet. Om verket exempelvis ställer om till omvänd osmos blir i princip alla skyddsföreskrifter och råvattnets kvalitet irrelevanta sett till hur rent producerat vatten är.

5. Beslut och fortsatt hantering
Kommunen kommer att agera enligt följande:
1. Dokumentera och bekräfta second opinion som vägledande tolkning i ärendet.
2. Bedöma varje ersättningsanspråk utifrån de kriterier och resonemang som David lyft fram.
3. Tillämpa WSP:s slutsatser som grund för enhetlig och rättssäker hantering enligt miljöbalken.
4. Uppdatera interna riktlinjer och arbetssätt för att säkerställa att bedömningen beaktas även i framtida ärenden.